AREVELK
Siyasî, iktisadî ve edebî yevmî gazete
Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak No. 10

ԱՌԱՔԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ՏԱՐԵԿԱՆ
Թուրքիա	700 ղրշ.	1400 ղրշ.
Արտասահման	110 ֆր.	200 ֆր.
Ամերիկա	9 տոլար	15 տոլար

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852 ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ Telefon 40852

ՀԱՍՑԷ.— Գալաթիա, Թիւնէլի բոլ Պիլլուր փողոց, թիւ 10

AREVELK
Quotidien Armenien Politique
Economique Litéraire
Galata B. P. 1203

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԱՆՑՈՒԴԱՐՁԵՐ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ ԵՒ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ

ՍՊԱՆԻՈՅ ՆԵՐՔԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ԵՒ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԵՐԿՈՒ ՀԱԿԱՍԱՆԻՔՆԵՐԸ.— ՊՐԻՍԷԼԻ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ ՅՈՒՍԱՏՈՒ.— ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԿԸ ՄԱՍՆԱԿՑԻՆ ՀԻՆԳԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎԻՆ:

Ամբողջ Եւրոպա և կրնայ ըսուիլ ամբողջ աշխարհ անձկութեամբ կը [illegible] Սպանիոյ ներքին պատերազմին անցուդարձերուն։ [illegible]քերը ռամկավարութեան և ֆաշիզմի խնդիր չէ, այլ, համայնութեան և քաղաքների իրաւակարգի խնդիր։

[illegible] զաղանիք մը չէ որ Սպանիոյ մէջ իշխանութեան վրայ կը [illegible] խմբակցութիւն մը, որուն մէջ տիրապետող ձայն ունին հաւատարները և որոնց ազդեցութեան տակ օրուան կառավարութիւնը [illegible] է այնպիսի ընթացք մը, որուն անխուսափելի հետեւանքը պիտի [illegible] պոլշեւիկութեան հաստատուիլը։

Ահա այս կացութեան դարման տանելու համար կազմակերպուեցաւ [illegible]մբութիւնը, զոր կը վարեն նախկին զօրավարներ, սպաներ, և [illegible] յարած է բանակը, գիւղացի ժողովուրդը, ինչպէս նաեւ քաղաքաբնակիչները՝ մեծ մասով մեծ ու պզտիկ փաթրոններ. իսկ կառավարական ուժերը կը բաղկանան հաւատարիմ մնացած զինուորականներէ։

Ապստամբները տէր են Սպանիոյ հարաւային նահանգներուն, Փորթուգալի սահմանագլուխի բոլոր արեւմտեան նահանգներուն և հիւսիսի [illegible] վայրերուն, այնպէս որ Մատրիտ գրեթէ պաշարուած կը մնայ։ [illegible] հաւատարիմ մնացած ըլլալով կառավարութեան, կը [illegible] միջերկրականի ծովեզերքը ղերծ պահել ապստամբներու յարձակումներէն, և այսպէս մայրաքաղաքին պարենաւորումը ծովու կողմէ ապահովել։

Դիտ., մասնակի ընդ՝արուումներ միայն տեղի կ'ունենան երկու կողմերու միջև։ Մեծ և վճռական ընդհարումի մը պատրաստ բանակներ [illegible] կը կազմուին երկուստեք և չատ հաւանական է որ դեռ երկար [illegible] կացութիւնը հակառակ երկու կողմին բատիոյով ըլլալու թեան յայտարարութեանց։

Սպանիոյ ներքին պատերազմը ա՛լ աւելի չեչտեց այն երկու հոսանքները, որոնք գոյութիւն ունին Եւրոպայի մէջ և որոնք այս առթիւ ցոյց կուտան թէ կողմերէն որո՞ւն համակիր են։

Գերմանիա և իտալական խմբակը, ուխտեալ թշնամի պոլշեւիկութեան, [illegible] է կը փափաքի ըմբոստներուն յաղողութիւնը։

Ֆրանսայի օրուան կառավարութիւնը համակիր է Մատրիտի կառավարութեան և նոյնիսկ ռազմանիւթ հայթայթելով ուզեց անոր օգնել։ [illegible] ինչպէս մեծ աղմուկ յարուցին, բայց ընդդիմադիրները այնչափ մեծ աղմուկ յարուցին որ, կառավարութիւնը ստիպուեցաւ բացարձակ չէզոքութիւն [illegible]։

Միւս կողմէ, եթէ կառավարական ուժերը յաղթին ըմբոստները [illegible], կասկած չպիտի մնայ այլեւս որ պոլշեւիկութիւնը պիտի հաստատուի Սպանիոյ մէջ. այդ պարագային Իտալիա պիտի կարենա՞յ հանդուրժել [illegible] մնալ իրեն անմիջական դրացի և քոյր ազգին պոլշեւիկ դառնալու, և դրուած ըլլալով Մուսոլինիի խիզախ քաղաքականութիւնը, [illegible] կարելի գուշակել որ չինու զօրութեամբ միջամտէ ի նպաստ ըմբոստներուն։ Այն ատեն ի՞նչ դիրք պիտի բռնեն Ֆրանսա և Անգլիա։ Ահա [illegible] պատասխաններ որոնք կրնան դարձեալ իրար անցնել Եւրոպայի [illegible]։

Բաղդներ ալ կան թէ, ահա լաւագոյն առիթը Ազգաժողովին հարցնելու իր գոյութիւնը. այն է հրաւիրել տէրութեանց հաւատարիմ մնալու թիւնը, վերջ տալու համար եղբայրասպան կռիւի մը։ Ազգաժողովի ուխտը այս պարագան չէ նախատեսած, բայց բոլորը [illegible] ընդ առաջ պիտի երթային այսպիսի գեղազանցապէս մարդասիրական առաջարկի մը։

Անգլիա կրնայ պարծենալ Պրիւքսէլի խորհրդաժողովի խնդիրը յօրինելու։ Անցեալ շաբթու Լոնտոնի մէջ գումարուած ժողովին մէջ յայտնի եղաւ համոզել Ֆրանսան և Պելճիքան, որպէսզի Իտալիա և Գերմանիա հրաւիրուին Պրիւքսէլի խորհրդաժողովին։ Պատիժներու խնդիրը [illegible] մանրամասնուած և Իտալիոյ դէմ սարքուած Միջերկրականեան Ուխտը [illegible] ընդլայնուած ըլլալով, Իտալիոյ համար այլեւս արգելք մը չէ մնացած այս [illegible] մասնակցելու։ Իսկ Գերմանիա թէեւ վերապահ այս ժողովին [illegible] Արեւելեան Եւրոպայի մասին տարուելիք որոշումներուն համար, պատրաստ է [illegible] Իտալիոյ հետ երթալու այս ժողովին, մանաւանդ որ Սպանիոյ [illegible] պատերազմէն ի վեր առիթներ ունի Ռուսիոյ դէմ իր ընթացքը [illegible] փոփոխելու։ Ասոնք մէջտեղ դնելու։ ըսելով որ Ռուսիան կը միջամտէ [illegible] ներքին քաղաքականութեան, համայնավարները [illegible] ուժ տալով։ Արդարեւ, գերման մամուլը կ'ըսէ թէ Ռուսիան է որ [illegible] Սպանիոյ կառավարութեան, իր իսկ միջոցներով և գործակալներով կազմակերպելով համայնավար կուսակցութիւնը։

Ամէն պարագայի, Սեպտեմբերի սկիզբը գումարուելիք Հինգերու [illegible] նորութիւն մը պիտի ըլլայ Եւրոպայի դիւանագիտական կեանքին մէջ և միջոց պիտի ըլլայ բիւրեղացնելու Եւրոպայի կացութիւնը։

Ազգ. Մեծ ժողովը հինգշաբթի և ուրբաթ օրուան իր պատմական [illegible] նիստին մէջ վաւերացուց Նեղուցներու նոր պայմանագրութիւնը որ փառաւոր էջ մը կ'աւելցնէ ժողովին առենագրութեանց մէջ։ Արտաքին գործավար Բիւշրի Արաս մասնաւոր կերպով յիշատակեց [illegible] հաշտարար դերը բանակցութեանց միջոցին։ Ստոյգ է թէ Մոնթրէյի [illegible] Խորհրդաժողովը դարագլուխ մը բացաւ անգլեւ-թուրք յարաբերութիւններուն մէջ։

Թուրք մամուլը մասնաւոր յօդուածներով ի վեր առաւ այս պարագան, յիշելով թէ արդէն Անգլիա և Թուրքիա դարաւոր բարեկամներ եղած են, մանաւանդ 1854ի Խրիմի պատերազմէն ի վեր և այս բարեկամութիւնը շարունակած է մինչեւ Համիտի իշխանութեան առաջին օրերը։ Համիտի գերմանասէր քաղաքականութիւնը պատճառ եղաւ որ Անգլիա հետզհետէ թշնամական դիրք բռնէ Թուրքիոյ հանդէպ և երկու երկիրները մղուեցան նոյն իսկ իրարու դէմ պատերազմելու։

Թուրք մամուլը կը յիշէ նաեւ զինադադարի շրջանին անգլ. հակաթուրք քաղաքականութիւնը, աւելցնելով թէ այդ դէպքերը այլ եւս պատմութեան անցած են և այսօր Անգլիա ու Թուրքիա իրենց աշխարհագրական դիրքով կոչուած են իրարու մօտենալու և բարեկամութիւն հաստատելու։ Բրիտանական քաղաքականութեան այս փոփոխութիւնն իսկ կրնանք դասել նոր Թուրքիոյ յաջողութեանց կարգին։

ԸՄԲՈՍՏՆԵՐԸ

ՄԱՏՐԻՏԻ ԵՒ ՍԷՆ ՍԷՊԱՍԹԻԷՆԻ ՎՐԱՅ ԿԸ ՔԱԼԵՆ

Զօր. Ֆրանքոյի մեծ յարձակողականին ԿԸ ՍՊԱՍՈՒԻ

Կպռավարութիւնն ալ նոր ուժեր ԿԸ ՀԱՒԱՔԷ

ՀԷՆՏԱՑ, 3— Գերման տեղեկատուութեան դիւանի թղթակիցը հաւաստի աղբիւրէ կը տեղեկանայ որ, ըմբոստները Փամփէլիէնէ Սէն-Սէպաստիէնի վրայ քալելու համար, մեկնած են Իրիօնէ անցնող ճամբէն, լեռան ճամբով ուղղակի Սէն-Սէպաստիէնի վրայ յարձակելու համար։ Անոնց թնդանօթաձիգները արդէն իսկ զիրք առած են և կրակ բացած։ Առաջին նպատակակէտը Ռէնթէրիան է։

ՃԻՊՐԱԼԹԱՐ, 3.— Սպանիոյ կառավարական ուժերը եւ Սպանիոյ ըմբոստները կը հաղորդեն որ երկրորդական կարգ մը յաջողութիւններ շահած են։ Սակայն կ'ենթադրուի որ երկու կողմերու կացութիւնն ալ հիմնական ոչ մէկ փոփոխութիւն կրած է։

Ըմբոստները կը պնդեն որ Թօրէլատոնէս վայրը գրաւած են և Մատրիտէ 22 քիլոմէթր հեռու կը գտնուին։

Միւս կողմէ Մատրիտի կառավարութիւնը կը յայտնէ որ ամէն կողմ բարելաւուած է կացութիւնը և մէկ քանի քիլոմէթր միայն հեռու կը գտնուին Մալակա Կրնատայի։

ԵՐԿՈՒ ԸՄԲՈՍՏ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐ ՌՄԲԱԿՈԾՈՒԱԾ

ՄԱՏՐԻՏ, 3.—Կառավարութեան օդանաւերը Վալլարպիտ—Արիզա գծին վրայ ըմբոստներու երկու կառախումբերը ռմբակոծած են։ Երկու կառախումբերը գծէն ելած և անոնց կրած ռազմանիւթերը կրակ առած են։

Սէվիլ, 3։—Զօր. Լիանօ կը հերքէ Մատրիտի անթէլին լուրերը։ Զօրավարը կը յայտնէ որ Այամոնթէ և Սան Լուքարի մէջ Փարամէտոն յեղափոխականներուն ձեռքը կը գտնուի և Մատրիտի վրայ յարձակելու համար Անտալուզիայէն նոր ուժեր մեկնած են։

ԶՕՐ. ՖՐԱՆՔՈ ՄԵԾ ՅԱՐՁԱԿՈՂԱԿԱՆԻ ՄԸ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԻ

ԼՈՆՏՈՆ, 3.—Սպանիայէն կը հաղորդուի որ Սպանիոյ ամէն կողմը կատաղի կռիւներ տեղի կ'ունենան։ Վալանսիայէն 10 հազար կամաւորներ զրկուած են Մատրիտի օգնութեան։ Կառավարական օդանաւեր ռմբակոծած են Մաժորքի մէջ ըմբոստ ուժեր։

Ճիպրալթարէն կը հաղորդուի որ Զօր. Ֆրանքո մեծ յարձակողականի մը կը պատրաստուի Մալակայի վրայ Մարօքի մէջ համախմբած ուժերուն միջոցաւ։ Ուրիշ մարտանաւեր միացած են միջազգ. նաւատորմին, որ խարսխած է Ալճէզիրասի առջեւ։

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻՆԵՐԸ ԶԷՆՔ ՊԻՏԻ ՂՐԿԵՆ

ՈՒԱՇԻՆԿԹՐԷՆ, 3.— Արտաքին նախարարութիւնը պաշտօնապէս յայտարարած է որ ազատօրէն օդանաւեր և ռազմանիւթեր պիտի կրնան ղրկուիլ Սպանիա, չէզոքութեան օրէնքը կարելի չըլլալով գործադրել քաղաքային պատերազմի պարագաներուն։

ԳԵՐՄԱՆՆԵՐՆ ԱԼ ՕԴԱՆԱՒ ԿԸ ՂՐԿԵՆ

«Փարի-Միտի»ի թղթակիցը կը հաղորդէ որ Թէթուանի (ըմբոստ) օդանաւ. կայանին մէջ տեսած է գերմանական վաճառանիշերով օդանաւեր։ Այս լուրը կը հաստատեն տարբեր գործակալութիւններ։

Զօր. Տընէն որ Մարօքի մէջ քննութիւն կատարուած էր ըմբոստներուն ղրկուած իտալ. օդանաւերուն մասին Փարիզ դարձած է։

ՄԱՏՐԻՏԻ ԿՈՂԸ

ՄԱՏՐԻՏ, 3.— «Բատիօ-Մատրիտ» երէկ ծանուցանեց յայտարարութիւն մը հրաւիրելով առաջին երկրորդ, չորրորդ թնդանօթաձիգ զօրաբաժիններուն անդամները ամիջապէս զօրանոցները հաւաքուելու։ Միւս կողմէ հարիւր սպաներ անձնապէս հրաւիրուած են ներկայանալու պատերազմ. իշխանութեան։

ՈՉԻՐ ՄԸ ՔԱԹԱԼՕՆԻՈՅ ՄԷՋ

ՓԷՐՓԻՊԻՆԱՆ, 3.— Հաւաստի աղբիւրէ կը հաղորդուի որ, Պարչէլոնայի մէջ աշխատաւորներու ընդդ, սէնտիքայի Քաթալոնիոյ նախագահը հրազէնի հարուածով սպանուած է։

Անկարելի է ճշդել ոճիրին պատասխանատուութիւնը։ Բայց Պարչէլոնայի լաւատեղեակ շրջանակները կը յայտնեն որ ասիկա գործն է մըրցակից սէնտիքային աշխատանքի ազգային համագաշնակցութեան։ Մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայուի այս ոճրին, որովհետեւ անկարելի կը դարձնէ ժողովրդային ճակատին հասարակաց գործունէութիւնը, հաւանական պառակտումներու հետեւանքով։

ՖՐԱՆՍԱ ԾԱՆՈՒՑԱԳԻՐ ՄԸ

ՅԱՆՁՆԵՑ ԱՆԳԼԻՈՅ

Ֆրանսա կոչ կ'ընէ զէնք չի վանառելու ՍՊԱՆԻՈՅ

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ ՉԵՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 3.— «Տէյլի Թէլէկրաֆ»ի համաձայն ամէն ինչ ցոյց կուտան որ Ֆրանս. կառավարութեան կոչը օտար պետութեանց չի խառնուելու Սպանիոյ ներքին պատերազմին պիտի ընդունուի։

Սակայն և այնպէս Մուսոլինի արձակուրդի մէջ գտնուելուն, յայտնի չէ որ Ֆրանսայի կոչը ինչ ընդունելութիւն պիտի գտնէ Իտալիոյ մէջ։ Ինչ որ բացորոշ է, Իտալիոյ մէջ ընդհանրապէս ըմբոստներուն ի նպաստ են։ Պերլինի մէջ՝ կը յայտարարուի որ Գերմանիա բացարձակ չէզոքութիւն կը պահէ և անօգուտ կը նկատուի պաշտօնապէս պատասխանել Փարիզի կոչին։

Մինչ այդ, Ֆրանսա իր կարգին չէզոք մնալու խոստումին կապուած չի զգար։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ ՃԱՌԸ

ՓԱՐԻԶ, 3.— Արտաքին նախարար Իվոն Տէլպոս խօսելով հացկերոյթի մը ընթացքին Սպանիոյ դէպքերուն մասին ըսաւ.— պատերազմ չենք ուզեր և որովհետեւ չենք ուզեր խաչակրութեան պատերազմ, չենք ուզեր միջամտել և բացարձակ չէզոքութիւն մը կը պահենք։

Զէնքի հայթայթման մէջ տուինք օրինակ մը, որու մաղթելի է որ հետեւին միւս ազգերը։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՁԵՌՆԱՐԿԸ ԱՆԳԼԻՈՅ ՄՕՏ

ԼՈՆՏՈՆ, 3.—Անգլ. լաւատեղեակ շրջանակները դիտել կուտան որ Ֆրանսայի դեսպանը երէկ առաւ արտաքին նախարարութեան յանձնեց հաղորդագրութիւն մը, որ կ'առաջարկէ բանակցութիւններու ձեռնարկել Սպանիոյ կռիւին չմիջամտելու մասին համաձայնութիւն մը առաջ բերելու համար։

Այս շրջանակները կ'աւելցնեն որ այս վաւերագիրը ուղղակի փոխանցուեցաւ չահագրգռուող նախարարներու։ Լօրտ Հալիֆաքս որ կը փոխարինէ Էտէնը և Պալտուին կրցին ուսումնասիրել կէս օրէ յետոյ Ֆրանսական առաջարկը։

Կառավարական շրջանակներու մէջ առաջին տպաւորութիւնը համակրական է։ Արդարեւ կ'ըսուի որ, կարեւոր է ամէն ինչ ի գործ դնել որպէսզի Սպանիոյ ներքին կռիւը չի տարածուի արտաքին մարզի վրայ։ Նոր մանաւանդ Անգլիա, որ միշտ կը հակառակի Եւրոպայի մէջ երկու խմբակներու կազմութեան պէտք է արգելք հանդիսանայ կազմութեան երկու պետութեանց խմբակներու, որոնք Սպանիոյ մէջ կռուողներուն մէկ կամ միւս կողմին հանդէպ համակրութիւն ցուցնեն։

Քաղաք. շրջանակները դիտել կուտան որ Ֆրանս. կառավարութիւնը ազատ յայտարարեց ինքզինքը, մ.ջեւ որ ոչ միջամտութեան համաձայնութիւն մը կնքուի։

Փարիզ այս միջոցին դիմած է որպէս զի կարելի եղածին չափ շուտ համաձայնութիւն մը գոյանայ։ Կ'ենթադրուի նաեւ որ Անգլիա անմիջ պէս պիտի պատասխանէ։

ԼՈՆՏՈՆ, 3.—Թերթերը առանց բացառութեան նպաստաւոր կերպով կ'ընդունին Ֆրանս. ձեռնարկը որ ծնունդ առած է իտալական օդանաւերու խնդրէն եւ խորհուրդ կուտան կառավարութեան դրական պատասխան մը տալու Ֆրանսայի։

Անգլեւսովէթ նաւային համաձայնագիրը

ՄՈՍԿՈՒԱ, 2.— Նաւային երկկողմանի դաշնագրի խնդրոյն մասին Յուլիս 30ին Լոնտոնի մէջ համաձայնութիւն մը գոյացաւ Ֆ. Ռուսիոյ և Անգլիոյ միջեւ։

Անգլ. կառավարութիւնը ճանչցաւ Ֆ. Ռուսիոյ նաւային ուժերուն մասնաւոր պահանջները և ընդունեց Սովէթ պահանջքներէն մէկ քանին։ Սովէթ կառավարութիւնն ալ քանի մը կարեւոր զիջումներ ըրաւ համաձայնութիւնը իրականացնելու համար։

Նկատելով որ անգլեւգերման բանակցութիւններ ալ կը կատարուին միանաբար, կրնայ ենթադրել որ Գերմանիա ալ պատրաստ է համապատասխան յանձառութիւններ ընդունելու։

ՖԱՇԻՍԹՆԵՐՈՒ ՄԻԱԿ ՆՊԱՏԱԿԸ ՊԱՏԵՐԱԶՄՆ Է Կ'ԸՍԷ ՍՈՎԵԷԹ ՄԱՄՈՒԼԸ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 2.— Այսօրուայ թերթերը երկար յօդուածներ կը նուիրեն հակապատերազմին և հակաֆաշական միջազգային օրուան։

«Իզվէսթիա» կը գրէ — Եթովպիոյ պատերազմը լրացած է։ Մայրագոյն արեւելքի մէջ, Չինաստանի ընդարձակ երկրին սահմանագլուխները թատրոններու «տէքորներու նման շարժական դարձած են։ Ֆաշականութիւնը նոյնիսկ Եւրոպայի կեդրոնը բացէ ի բաց կը յայտարարէ որ իր գործը պատերազմ մըն է։

Երրէք պատերազմը այսքան կատաղիօրէն և այսպիսի գրգռիչ ու բացայայտօրէն չէր պատրաստուած։

Կարեւոր դիրքեր գրաւելով կ'իրագործէ Զեխոսլովաքիոյ ռազմագիտական պաշարումը, տնտեսականօրէն կը թափանցէ Հունգարիա, Եուկոսլաւիա եւ Ռումանիա, և իր անտես. ազդեցութիւնը կը տարածէ դէպի արեւելք։

Գերմանիա յաջողեցաւ Լեհաստանը վերածել իր վարձկան զինուորին արեւելքի մէջ և հիմա կը ջանայ Ֆինլանտացին դարձնել ֆաշական յառաջապահ ուժի հիւսիսի մէջ։ Վերջին օրերս Ֆաշականութիւնը ուղղակի մասնակցութիւնը մը ունի Սպանիոյ ֆաշական դաւադրութեան կազմակերպութեան։

գան, յիշելով թէ արդէն Անգլիա և Թուրքիա դարաւոր բարեկամներ եղած են, մանաւանդ 1854ի Խրիմի պատերազմէն ի վեր և այս բարեկամութիւնը շարունակած է մինչեւ Համիտի իշխանութեան առաջին օրերը։ Համիտի գերմանասէր քաղաքականութիւնը պատճառ եղաւ որ Անգլիա հետզհետէ թշնամական դիրք բռնէ Թուրքիոյ հանդէպ և երկու երկիրները մղուեցան նոյն իսկ իրարու դէմ պատերազմելու։

Թուրք մամուլը կը յիշէ նաեւ զինադադարի շրջանին անգլ. հակաթուրք քաղաքականութիւնը, աւելցնելով թէ այդ դէպքերը այլ եւս պատմութեան անցած են և այսօր Անգլիա ու Թուրքիա իրենց աշխարհագրական դիրքով կոչուած են իրարու մօտենալու և բարեկամութիւն հաստատելու։ Բրիտանական քաղաքականութեան այս փոփոխութիւնն իսկ կրնանք դասել նոր Թուրքիոյ յաջողութեանց կարգին։

ԻՆՉՊԷ՞Ս ՏԵՂԻ ՊԻՏԻ ՈՒՆԵՆԱՅ ԱՆԳԼԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ԹԱԳԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆԸ

ՀՐԱՇԱԼԻ ՔԱՐԸ ՈՐ Կ'ԵՐԳԷ

(Շարունակութիւն նախորդ թիւէն և վերջ)

Հանդիսութեան այս առաջին մասը լրանալէ յետոյ, եպիսկոպոսներէն մին կ'արտասանէ առաւել կամ նուազ կարճ քարոզ մը, յետոյ Բէնթբրպբրիի արքեպիսկոպոսը թագաւորին հանդիպակաց կողմը դիրք առնելով կը հարցաքննէ զայն։

— Ձեր վեհափառութիւնը կ'ընդունի՞ երդում կատարել։ Եւ վեհապետին դրական պատասխանին վրայ, կրօնապետը կը շարունակէ.

— Կ'ուզէ՞ք խոստանալ և երդնուլ վարելու Մեծն Բրիտանիան և Իրլանտան, ինչպէս նաև իր գաղթավայրերը և հոգատարութիւնները համաձայն խորհրդարանի օրէնքներուն և գոյավիճակներուն ուրգելու և յարգել տալու միջոց կայսրութեան օրէնքները և սովորութիւնները։

— Հանդիսաւորապէս կ'երդնում, կը յայտարարէ թագաւորը։

— Կ'ուզէք խոստանալ և երդնուլ նաև որ միջոց պիտի ներչնչուիք ողորմասիրութեան օրէնքէն։

— Կ'երդնում։

Համանման շարք մը հարցումներ ևս կ'ուղղուին արքեպիսկոպոսին կողմէ թագաւորին, որ հետզհետէ կը խոստանայ և կ'երդնու պաշտպանել եկեղեցին հպատակիլ բողոքական եկեղեցիին։ Այս զանազան խոստումները կատարած պահուն թագաւորը իր աջ ձեռքը կը դնէ հնամենի աւետարանի մը վրայ և բարձրաձայն կը կրկնէ այն երդման բանաձեւը զոր կը կարդայ արքեպիսկոպոսը։

Երդումը լրանալէ յետոյ թագաւորը կը համբուրէ աւետարանը և կը ծնրադրէ գահին մօտ։ Յետոյ զանազան շարականներ կ'արտասանուին։ Միայն այն ատեն թագաւորը ոտքի կ'ելլէ և վերջապէս կը գետեղուի գահին վրայ, ոսկեթել ամպովհանիի մը տակ, զոր կը բռնեն ծնկակալի կարգով չորս ազնուականներ։

Ասիկա այն պահն է, ուր Յակոբ նահապետի քարը պէտք է երգէ իր ուրախութենէն...։

Գալով նահապետին այս հրաշալի քարին, կը պատմուի որ, Պաղեստինէ բերուած է ան և խիստ երկար ատեն Եգիպտոսի մէջ մնալէ յետոյ Քրիստոսէ 700 տարի առաջ Կէօթլուսի կողմէ փոխադրուած է Սկովտիոյ իր նոր թագաւորութիւնը։ Աւելի վերջ փոխանցուած է Իրլանտա և գետեղուած Սիմ Թորոյի մէջ, վայր մը ուր կը թագադրէին երկրին պետերը։ Այս քարը, որ չողափայլ սպիտակութեամբ մը օժտուած է, մեր դարաշրջանէն 330 տարի առաջ վերբարշրջանէն Ֆէրկիւսի կողմէ տարուեցաւ Սկովտիա, ուր մնաց մինչեւ Էտուարտ Ա.ի շրջանը, որ կալլէսի երկիրը գրաւելէ յետոյ զայն փոխադրել տուաւ Անգլիա։

1042 է ի վեր, այդ քարը կը մնայ Ուէսթմինսթէրի աբբայարանը։ Յետոյ այդ քարը յղկուեցաւ այնպիսի կերպով, որ կրնար ծառայել իբր գահի նստատեղի նոյն իսկ Անգլիոյ թագաւորներուն։

Ուլեմն թագաւորը նստած է այն քարին վրայ, որու վրայ ժամանակիս Յակոբ նշխարեց Տիրոջը երեւումը։ Քանի մը վայրկեան հանգստանալէ յետոյ, Ուէսթայս մընիսթէրի եպիսկոպոսը կը ցցուի անդամ թագաւորին առջեւ, օծելու համար զայն։

Քանի մը կաթիլ ձէթ կը թափէ գլխուն, կուրծքին և վերջապէս աջ ձեռքի ափին մէջ։

Վեհապետին գլխուն վրայ խաչաձեւ կը կատարէ օծումը նմանապէս թեթեւօրէն հեղուկով պատելով մերկացուած կուրծքը և ձեռքին ափը։

Յետոյ եկեղեցականները թագաւորին կը հագցնեն «Բոլոմպիում Սիտոնիս» կոչուած զգեստը, որ իր երեւոյթով չատ կը նմանի կտաւէ զգեստներուն։ Բայց խիստ նուրբ է այս զգեստին հիւսուածքը, ուր բանուած է երեք ծաղիկներ, որոնք կը խորհրդանշեն Անգլիան, Իրլանտան և Սկովտիան։ Թագաւորը այս զգեստը հագնելով ցոյց կ'ուտայ իր կապուտութիւնը եկեղեցիին։ Յետոյ Վեհապետին կը մատուցանեն իր իշխանութեան զանազան խորհրդանշանները։— Ոսկեայ սաներ արքայական սուրը, կայսերական գունդը, թագաւորական գաւազանը, կնդուղը և վերջապէս թագը։ Ի վերջոյ կրօնապետը թագաւորին կը մատուցանէ իր մասնաւոր նուէրը։— խիստ հնամենի աւետարան մը, որ կը պարունակէ Աստուծոյ բոլոր պատգամները։ Թագաւորը կը համբուրէ գիրքը և զայն կը գետեղէ խորանին վրայ։

Այս կերպով զայն կը դարձնէ եկեղեցիին, որ օր մը զայն վերբստին պիտի ներկայացնէ իր յաջորդին քան զարէ ի վեր ի գործ դրուող աւանդութեամբ մը։

Բէնթբրպբրիի արքեպիսկոպոսին նոր մէկ քարոզն յետոյ բոլոր եպիսկոպոսները և բարձր կրօնականները կ'անցնին թագաւորին առջեւէն և անոր հաւատարմութեան երդում մը կ'ընեն։ Անոնց օրինակին կը հետեւին արքայական արիւն կրող իշխանազուններ, յետոյ ազնուականները, պալատին բարձրաստիճան պաշտօնատարները, պետական աւագանին ևն։

Բէնթբրպբրիի արքեպիսկոպոսը և արքայական իշխանները կը համբուրեն Վեհապետին ձախ ձեռքը և իրենց աջ ձեռքով թեթեւօրէն կը հպին թագին, որ այն պահուն կը հանդչի թագաւորին գլխուն վրայ։

Թագաւորութեան արքաղուութիւնը այս կերպով վերջանալէ յետոյ աւետարաններները կը հնչեցնեն իրենց չեփորները, մինչ ամբոխէն կը բարձրանան «Կեցցէ՛ թագաւորը, Աստուած պահէ Էտուերտ թագաւորը» ևն. խելայեղ բացագանչութիւնները։

Այս պահուն է որ ըստ սովորականին տեղի պիտի ունենայ երկրորդ ծանակատարութիւնը ու թագուհիին թագադրութիւնը։ Եթէ, մինչ այդ թագուհի մը չի գտնուի այս երկրորդ արարողութիւնը տեղի չպիտի ունենայ։ Բայց Լոնտոն դեռ չէ յուսալքուած։ Լաւատես է։ Անգլ. մայրաքաղաքը դեռ երազը կը սնուցանէ միւնոյն տարուայ ընթացքին ներկայ գտնուելու թագաւորին ամուսնութեան և արքայական զոյգին թագադրութեան կրկնակ արարողութեանց։ Բայց պէտք է խոստովանիլ որ Էտուարդ Ը. թագաւորին ընթացքը երբէք թոյլատու չէ այսպիսի յոյս մը սնուցանելու։ Խիստ հաւանական է որ օծումը լրանալէ յետոյ, թագաւորը առանձին պիտի նստի իր ապակեպատ չքեղ կառքին մէջ, գառնալու համար Պըքինկհամ պալատի իր բնակարանը։ Գ.

ՄԱՐԶԱՇԽԱՐՀ

ՆՈՐ ՇԻՇԼԻԻ ԸՆԴՀ. ՈՂԻՄՊԻԱԿԱՆԸ

ԵՐԿՈՒ ՄՐՑԱՆԻՇԵՐ ԿՈՏՐԱԾ

Նոր Շիշլիի ընդհ. ողիմպիականը Կիրակի օր կատարուեցաւ Գընալը Կղզիի մարզադաշտին վրայ, բաւական հոծ բազմութեան մը ներկայութեան։ Մխիթարեան լիսէի ֆանֆարին կողմէ յատնկայս նուագուած Անկախութեան քայլերգէն վերջ սկսան մրցումները, որոնք չտուին դժբախտաբար փափաքուած արդիւնքները, առաւելապէս տեղին անյարմարութեան պատճառաւ։ Ահաւասիկ մրցումները և չահողները։

100 մէթր վազք։— Ա. Յ. Պ. (12 1)5 երկվ.), Բ. Քալփաքճեան Գ. Ոսկանեան։

200 մէթր։— Ա. Կըտիկեան (27 երկվ.) Բ.՝ Մելիքեան, Գ.՝ Քէօքճեան։

400 մէթր։— Ա.՝ Յ. Կիւլպէնկեան (62 2(5 երկվ.), Բ.՝ Գ. Փէշտիմալճեան, Գ.՝ Պարոնեան։

800 մէթր Ա.՝ Վ. Պէօճէկեան (2 վ. 23 1)5 երկվ.), Բ.՝ Գալփաքճեան, Գ.՝ Սարգիսեան։

1500 մէթր։— Ա.՝ Վ. Պէօճէկեան (5 վ. 1)5 երկվ.) Բ.՝ Գալփաքճեան, Գ.՝ Պարոնեան։

Ուժով բարձրութիւն։— Ա.՝ Յ. Եավրուեան (1 մէթր 62), Բ.՝ Կըտիկեան, Գ.՝ Անպարճեան։

Մէկ քայլ։— Ա.՝ Գ. Ոսկանեան (11 մ. 34) Բ.՝ Անպարճեան, Գ.՝ Պուտաքեան։

Երեք քայլ։— Ա.՝ Կիրակոսեան (11 մ. 33). Բ.՝ Անպարճեան, Գ.՝ Փօլատեան։

Սկաւառակ։— Ա. Յ. Եղիկեան (32 մ. 20) Ն. Շիշլիի մրցումները (31 մ. 20՝ կոտրած) Բ. Յ. Եավրուեան, Գ.՝ Փօլատեան։

Գունտ։— Ա.՝ Յ. Եավրուեան (12 մէթր, 41) Բ.՝ Եղիկեան, Գ.՝ Կիւլպէնկեան։

Նիզակ։— Ա.՝ Սարգիսեան (37 մ. 95) Բ.՝ Մարտիրոսեան Գ. Փալամուտեան։

Ձողով բարձրութիւն։— Ա.՝ Կիրակոսեան (2 մ. 86) (Ն. Շիշլիի մրցանիշը 1 սանթիմով կոտրած) Բ. Շէքէրճեան, Գ.՝ Պուտաքեան։

Մուրճ նետել։— Ա Յ. Եղիկեան 25 մ. 75 (նոր մրցանիշ) Բ.՝ Յ. Եավրուեան, Գ.՝ Եղիկեան (կրտսեր)։

Մանրութիւն վերցնել։— Ա.՝Յ. Եղիկեան միջին ծ.) 98 ք. Վազդէն Մօքին (թեթեւ) 78 ք. Ս. Պոտուրեան (փետուր) 76 ք. Հայկ Եղիկեան (կէս ծանր) 86 ք.։

Մրցումներու ընթացքին Նոր Շիշլիի մարմնամարզի խումբը չատ յաջող բուրգեր կազմելով ներկաներուն բոլորին ալ գնահատանքին արժանացաւ։ Յաղթականներուն տրուելիք մէտալներբյառաջիկային տրուելիք հանդէսի մը միջոցին պիտի բաշխուին։

Օրուան ախոյեան հռչակուեցաւ Պ. Յ. Եավրուեան։ Նոր Շիշլի Ա. և Բ. խաչն կազմին և Գընալիի ֆութպոլի մրցումն ալ այս վերջինին 2–3 կոլի յաղթանակով վերջացաւ։

ՄԱՐԶԱՍԷՐ

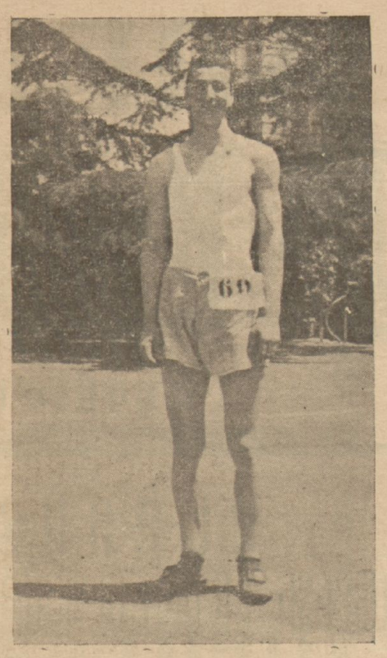

ՕՐՈՒԱՆ ԱԽՈՅԵԱՆ Յ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ

ՆԿԱՐԻՉ Սօս Մելիք բազմաթիւ ամերիկացի արթիսթներու մէջէն ընտրուած է նկարելու Միացեալ Նահանգաց Գերագոյն Ատեանի նախագահ դատաւոր Զարլս Իվընս Հիւզը։

Երիտասարդ Սօս Մելիքի մասին գովեստով կը խօսին ամերիկեան թերթերու զայն կը նմանցընեն Ճան Սարճընթ Նկարիչին։ Գլխաւոր դատաւոր Հիւզի բարդրէն Սօս Մելիք պիտի լրացնէ կէս օրուան մէջ։ Հայ նկարիչին ճարտարութիւնն ու արագութիւնը բոլորին զարմանք կը պատճառէ։

ՀԱՄ—ԵՐԶՆԿԱՅԻՆԱԿՈՆ Վերաշինաց Միութեան կեդր. Մարմինը կը հաղորդէ որ Հ.Ս.Կի միջոցաւ Խ. Հայաստան հեռագրած է 3000 տոլար Նոր Երզնկայի հիմնադրութեան համար։

ՊԵՐԼԻՆԻ ՈՂԻՄՊԻԱԿԱՆԸ

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻՔ ԿԸ ՇԱՀԻՆ ԱԹԼԷԹԻԶՄԻ ՄԷՋ

ԹՈՒՐՔ ԸՄԲԻՇՆԵՐԸ ՄԱՍԱՄԲ ՅԱՂԹԱԿԱՆ, ՄԱՍԱՄԲ ՊԱՐՏՈՒԱԾ

ՃԻՄ ԼՈՆՏՈՍ ՅԱՂԹԵՑ ՏԻՆԱՐԼԸԻ

Մեր նախորդ օրուան թիւով տուած էինք Պերլինի ողիմպիականին բացման հանդէսը։

Առաջին առթիւ տեղի ունեցած են աթլէթիզմի մրցումները, որոնց արդիւնքները կատանք ստորեւ։—

Ամերիկացի սեւամորթ Օվէնս 100 մէթր տըմի Ֆինալի վազքին մէջ այս միջոցը 10 1)5 երկվ.էն կարելով աշխարհի նոր մրցանիշ մը հաստատած է, (այս արդիւնքը դեռ վերջնական չէ)։

800 մէթրի մէջ գանատացի Էտուերտ 1 վ. 53 7)10 երկվ.էն օրուան լաւագոյն ատիճանը շահած է։

Բարձրութիւն ցատկելու մէջ, ամերիկացի սեւամորթ Ճօնսըն 2 մէթր 07 ցատկելով աշխարհի մրցանիշին հաւասարած է։

Գունտի մէջ, գերման Ֆոլքէ 16 մէթր 03 նետելով Ամերիկացիներուն ուժեղ մրցակից մը ըլլալը հաստատած է։

Կիներու նիզակին մէջ երկու գերման կիներ նիզակը 48 մէթր 10 նետելով ողիմպիականի մրցանիշ մը հաստատեցին։

10 000 մ. վազքի մէջ երեք Ֆինլանտացիներ՝ Թուօմինէն, Ագօլա, Իսօհօլա՝ Ա. և ճափոն Մուրաքօսօ Գ. եկած է։

Ազատ ըմշամարտի արդիւնքները.— Թուրք խումբէն՝ 56 քիլոյի մէջ՝ Քիւչիւք Ահմէտ իր մրցակից Գերմանին 6 վայ կեանի մէջ թուչով։ 61 քիլոյի մէջ՝ Եաչար իր մրցակից Հունգարին 13 վայրկեան 23 երկվ.ի մէջ թուչով պարտուած են։ 66 քիլոյի մէջ, Սատրզ իր մրցակից Ամերիկացիին, 72 քիլոյի մէջ Անգարացի Հիւսէին իր Ֆրանսացի մրցակցին 20 վայրկեանի մէջ կէսերով պարտուած են։

Պերլինէն կը հեռագրեն 3 Օգոստոս թուականով.—

61 քիլոյի մէջ Անգարացի Ահմէտ Ճափոն Բօմպէյի կէսերու հաչուով յաղթեց։

Երկրորդ մրցումի՝, 79 քիլոյի մէջ Մէրսինլի Ահմէտ իր շատ վըտանգաւոր և հռչակաւոր մրցակիցը գերման Շիւթլէրի յաղթեց կէսերու առաւելութեամբ։

87 քիլոյի մէջ, Քիւչիւք Մուսթաֆա իր մրցակցին անգլիացի Սարթի կռնակը երկու երեք անգամ գետին բերելով հանդերձ, դատաւորները «թուչ» չտուին և Մուսթաֆա կէսերու հաչուով յաղթեց։

Զօպան Մէհմէտ ալ շատ հիանալի մրցում մը ըրաւ և իր պելճիքացի մրցակիցը Շարլինը ճգմեց. 2 անգամ իր ըրած «թուչը» չհաչուուեցաւ և Զօպան կէսերով յաղթական եղաւ։

Պէտք է ընդունիլ սակայն թուրք ըմբիշներու համար դրութիւն մըն է ազատ ըմբշամարտութիւնը։

** Աթէնքէն կ'իմացնեն Կիրակի, Աթէնքի Սթատիոն տեղի ունեցած է Տինարլը Մէկնիճիմ Լոնտոս ըմբշամարտի մրցումը, որ բաւական հետաքրքրական փուլերէ յետոյ, 51 վայրկեանէն վերջացած է Ճիմ Լոնտոսի յաղթանակով։

ՈՂԲ. ԱԼԻՔՍԱՆԵԱՆԻ ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

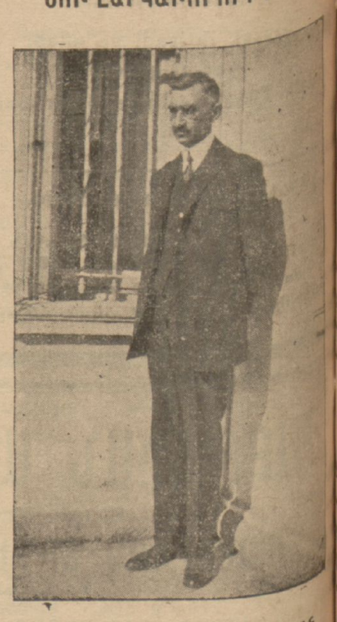

ՈՂԲ. ՅՈՎՀ. ԱԼԻՔՍԱՆԵԱՆ

Կիրակի օր Ֆէրիգիւղի քաղաքացի գերեզմանատան բան մէջ տեղի ունեցաւ վաղամաւոր ուսուցիչ ողբացեալ Ալիքսանեանի յուղարկաւորութիւնը, ի ներկայութեան ամերիկեան հայ պաշտօնակիցներու, նոր աշակերտուհիներու, կիրներու և հայ մաժուլի ներկայացուցիչներու ստուար բազմութեան մը, որոնք փութացած էին իրենց յարգանքի վերջին պարտականութիւնը կատարելու բախտ հանդուցեալին, որ գոյն և տիպար հանրային գործիչ մը եղած էր։

Գերեզմանատան մատուռը քիչ անգամ ականատես եղած յուղարկաւորներու նման բազմութեան մը, որուն մեծագոյն աւելորդ է ըսել, չէնքէն մնաց եւ այսպէս հետեւեցաւ խոզութեան, որուն կը նախագահէր Տէր Յովհաննէսեան։ Իր ետեւէն ունենալով Տօքթ. Մէքքէնզիի պատուելիներ Ս. եւ Յ. Յովհաննէսներ։

Ղրկուած էին բազմաթիւ կեպակներ, որոնք չարուած մատուռի մուտքին՝ ճամբուն կայնքին։

Ս. Պատրիարքի կողմէ նիստ էր Հմայեակ Վրդ.։

Մատուռին մէջ դամբանական խօսեցաւ Վեր. Տէր Յովհաննէս որ վեր առաւ Ողբացեալին նուիրումը՝ հանդէպ կրթ. գործին համայքին։

Թուրքերէն դամբանականը Հմայեակ Վրդ. յայտնելէ յետոյ ուսեցաւ և Զօպան կէսերով յաղթական եղաւ։

Պէտք է ընդունիլ սակայն թուրք ըմբիշներու համար գերադրութիւն մըն է ազատ ըմբշամարտութիւնը։

** Աթէնքէն կ'իմացնեն Կիրակի, Աթէնքի Սթատիոն տեղի ունեցած է Տինարլը Մէկնիճիմ Լոնտոս ըմբշամարտի մրցումը, որ բաւական հետաքրքրական փուլերէ յետոյ, 51 վայրկեանէն վերջացած է Ճիմ Լոնտոսի յաղթանակով։

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ — թիւ 86 —

ՐԷՃԱՏ ՆՈՒՐԻ

ԻՐԻԿՈՒԱՆ ԱՐԵՒԸ

Թարգմ. Գ. ՀՐԱՆՏ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

— 15 —

Ժիւլիտէ, կարծես վիրաւորուած ըլլար ամենանուրբ մէկ կէտէն, ճիչ մը արձակեց։

Աստուծոյ սիրոյն լռեցէք քեռայր...։

Մահուանս վայրկեանին իսկ այս ցաւագին ճիչը չէի սպասեր զիս թշնամի աչքով դիտող աղջիկէն։ Իր նուրբ մարմինը կը դողդողար սեղմերուն և իմ ալ սրտիս վրայ կը կաթէր։

Զան լով արցունքներս զսպել.

— Մէտոսի Ժիւլիտէս, ըսի ժըպտագին, այլեւս ցաւ չպիտի զգամ որ Շիւքրանին իետ ետեւէս լացող աղայ մը չունիմ։ Մահուանս չա՞տ պիտի ցաւիս Ժիւլիտէ։

Անիկա տակաւին միւնոյն դիրքին մէջ կը շարունակէր լալ և չէր պատասխաներ։

— Ուրեմն ինչո՞ւ համար այսքան օտարոտի վերաբերում կ'ունենայիր քեռայրիդ հանդէպ։ Ինչու իմ խրատներէս կը նեղուէիր։ Ատանք քիչ մըն ալ մահամերձ հիւանդի մը կտակներուն տեղ չէի՞ն բռներ։ Զէի՞ր վախնար որ իմ մահս յետոյ խղճահարութիւն կ'ունենաս։

Ժիւլիտէ ջղային հեկեկանքներով պատասխանեց.

— Ինչ գիտնամ, գոհ կը կարծէի ձեզի, չէի գիտեր թէ այսպէս ծածուկ կը տառապիք։

Ոտքի ելայ ընդոստ և ջղային տենդագին շեշտով մը.

— Կը սխալիս Ժիւլիտէ, յաբեցի, այս սիրած միջավայրիս և սիրելիներուս մէջեւ չափազանց գոհ և երջանիկ եմ։

Ժիւլիտէ իր վզնոցին ծայրովը աչքերն ու այտերը սրբելով գորովալի ակնարկով մը կը դիտէր զիս։ Շրթներուն վրայ տժգոյն ու վաղանցուկ ժպիտ մը գծուեցաւ։

Մի յոգնիք քեռայր... հանգցայ։

— Քեզ կը վստահեցնեմ որ...։

Ժիւլիտէ խօսքս կտրեց և յաբեց կրկին.

— Մի յոգնիք քեռայր, այլեւս ինչ որ ալ ըսէք դուք պիտի ընդունիմ... աչքերէս աւելի ձեզի է որ պիտի հաւատամ, ինչպէս քիչ առաջ ըսիք ինձ, բաւ է որ դուք գոհ ըլլաք...։

— Քանի որ այլեւս խօսքս մըտիկ պիտի ընես Ժիւլիտէ, անմիջապէս վերսյնիմ իմ նեղացուցիչ խրատականիս...։ Ժամանակը շատուչ է։ օն պառկէ այլեւս և եթէ կ'ուզես «Վէրթէր»ը ալ բարձիդ տակը դիր...։

— Շատ լաւ քեռայր, անմիջապէս կ'երթամ։

— Պօն սուտ Ժիւլիտէ...։

Աչքերը, որոնք թաց էին տակաւին, պատուհանին դարձնելով խնդաց։

Պօն ժուռ քեռայր...։

Սօսիներու մթին կատարներուն վրայ թեթեւ ալգալոյս մը սկսած էր դողդղալ։ Ժիւլիտէ ալ ապահով որ չպիտի յանդիմանուի, չփոցած շեշտով մը սկսաւ պատմել թէ ինչպէս բացած էր մատենատունակին դուռը։ Ապա չաղմկելու համար ոտքերուն ծայրը կոխելով անհետացաւ նրբանցքին մէջ։

Քիչ մը ևս մնացի սենեակին մէջ։ Տղեկի մը չզարնուելու համար զգուշութեամբ ձեռքովս չուրջս խարխափեցի և անպատակ շրջեցայ սենեակին մէջ։ Յետոյ շարժուն սանդուխին վրայ նստեցայ։

Ամօթ կ'զգայի ցոյց տուած կարութենէս։ Կեանքիս մէջ գոհած էի պզտիկ տղու մը և ցոյց տուած էի սրտիս վիրաւորուած մէկ անկիւնը։ Ճիշդ չէր այս թացքս։ Սակայն չէի զղջար։ Ջղայնացած։ Հոգ. այս մէջ մեծ վային փոթորիկէ մը յետոյ պետող վատոյժ անդորրութիւն կար։

Կ'երեւի թէ տրանսպալ և հրաւիրիլը մարդուս ֆյաւիանենտ մէկ կարիքն է։ Հպարտութիւն չէին տարիքը ազդեցութիւն չէին ծեր երեսիս։ Ինչպէս որ մասնրած տղեկի մը համար լաւագոյն դեղը մօրկանը աչքերէն հոսող մատաւանքն է, այդպէս էր նաև պիտակահեր ծերունիի մը համար։

Բայց այս չէր միայն պատճառը սա ժամուս զգացած հոգեկան անդորրութեանս։

(Շար.)

ԱՅԵՑԱՆ ՆԱՄԱԿԱՆԻ

ԿԵԱՆՔԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Ն. Երուանդ Թօլայեան, Ցուլիս Ռուսակիր հետեւեալ նամակը է Փարիզի մէջ հրատարակուող «Ջանգու» թերթին.—

Կիրակի օր...

Մտիցէք, այստեղ կիրակի չը՝ «հանգիստի օր» կայ միայն և մանաւանքի հինգերորդ օրուան առաւօտը մինչեւ երեկոյ կիրակի օր է։

Դարձ, առջի օր հանգիստի օր էր Սեբաստիա գացինք։

Մեր եկող սեբաստացիները հինգ ու արդէն տեղացի դարձած սեբաստացիներու հետ չիշլիք գարնէն գեղեցիկ այգիի մէջ, մանուկներէ չրջապատուած և Գի ծառերուն ներքեւ։

Հոն էին Արսէն Եսայեան՝ ՀՕԿ-ի նախագահը, Վարչութեան նախագահը, Գեղարքեան՝ Լուսաւորութեան Նախարարական կոմիսար, Ազատ Վրաստանի՝ Հայաստանի բանաստեղծ և վիպագիր։

Գնած էին մօտէն տեսնելու նոր գաղթականները և անոնց սեղանին հրաւիրելու. պարզօրէն, մարգարիտ վրայ, ծալլապատիկ նստած։

Մարդացը՝ Արարատն էր ու Մարաստ, այս վերջինը հարսի մը պէս, ներքեւ ճերմակ քօղով մը ծածկած, իսկ Արարատը վեհ, ձիւնագլուխը ամպերու մէջ կորսուած, զարերու իմաստութիւնը կրելով։

Հայաստանի լեռները և ձորերը լցուած են ծայրէ ծայր անուշ բոյսերով և տեսակ տեսակ ծաղիկներ կը բուրեն։

Նոր Սեբաստիայի դիրքը զմայլելի է։ պարտէզներով ու այգիներով պատուած։ Արտասահմանի սեբաստացիները առանց այլեւայլի կարծենալ նոր Սեբաստիա կը պարտաւոր են չնորհակալութիւն յայտնել իրենց այն հայրենակիցներուն, որ յետ երկարատեւ խուզարկութեանց և պրպտումներու, գտան անգամ այս գեղատեսիլ ընտրեր է՝ հիմնելու համար Նոր Սեբաստիան։

Շատ տարիներու պէտք չկայ, որ նոր Հ. Հայաստանի բոլոր ուժերը թրամվայով միանան մօտակայ գիւղերուն, որ այս կերպով ընդարձակելով պիտի ներկայացնէ աշխարհին մը, ուր թուրքերը պիտի մեկնին՝ հիացումը աչքերնին մէջ, զարմացած ու ապշած։ Ինչպէս քանի մը տասնեակ տարիներու ընթացքին այս հրաշալի երկիրը, Միաքի և Գեղարքունիքի մայրաքաղաք, ծնաւ աւելի մը և փլատակներուն մէջէն։ Մինչեւ այն աստն ներգաղթի հարիւրաւորներ պիտի գան աւելի մը ավելցնելու Իրենց սոցիալիստական գիտակցութիւնը, և բոլորը, բոլորը, պիտի երգեն անսահման փառքը Խորհրդային Միութեան, որ ոչ միայն Հայաստան ազատեց, այլ և ամբողջ տառապող մարդկութեան երջանկութեան հիմերը։

Ցաւակցութիւնը։ Հանգուցեալի անձնուէր և զործունէութիւնը և ամենայն թէ այս կորուստը ոչ միայն ազգային հանրայնքին, այլ ամբողջ հայ ազգին կը պատկանի։

Հայր մերի՝ օրկով երգեցողներու «Հոգւոց» կարգալէն յետոյ, դագաղը փոխադրուեցաւ գերեզմանատուն, ուր ներկաներու արցունքներուն մէջ, յանձնուեցաւ այս իսկապէս մեծ հայ ուսուցիչը։

Մարմնի հողակոյտին վրայ դամբանական խօսեցաւ ողբացեալին Ա. քն., որ երկարօրէն և մաղթանքներ զործունէութեան մարդկային լաւագոյն գաղափարքի ցաւակցութիւնը։

Հանգուցեալի անձնուէր և զործունէութիւնը և ամենայն թէ այս կորուստը ոչ միայն հայ ազգին կը պատկանի։

Հայր մերի՝ օրկով երգեցողներու «Հոգւոց» կարգալէն յետոյ, դագաղը փոխադրուեցաւ գերեզմանատուն, ուր ներկաներու արցունքներուն մէջ, յանձնուեցաւ այս իսկապէս մեծ հայ ուսուցիչը։

Մարմնի հողակոյտին վրայ դամբանական խօսեցաւ ողբացեալին Ա. քն., որ երկարօրէն և մաղթանքներ զործունէութեան մարդկային լաւագոյն գաղափարքի։

Ցաւակցութիւնները։ Ցաւակցութիւնը յայտնեցին ողբացեալին այրիին և պարագաներուն։

Աստուած թող իր յիշատակին։

ԱԹԱԹԻՒՐՔ

ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԻ ՄԷՋ

Հանրապետութեան նախագահը երէկ Անգարայէ քաղաքս ժամանեց։

Աթաթիւրք Տէրինճէի կայարանը չոգեկառքէն իջնելով, նուամատոյցը մասնաւոր կերպով իրեն սպասող չոգեմակոյկը նստաւ իր հետեւորդներով և ուղղակի Ֆլորիա գնաց։

Աթաթիւրքի կ'ընկերանար ներքին գործավար Պ. Շիւրի Քայա եւ Լոնտոնի դեսպան Պ. Ֆէթֆի։

Այսօր վարչապետ Ըսմէթ Ինէօնիւի ժամանման կը սպասուի։

ՀԵՂՁՈՒԻՑԻՁ տաքերը կը շարունակեն տիրել Իսթանպուլի մէջ։ Երէկ, Գանտիլլիի դիտարանին տուեալներով, ջերմութիւնը չուքի մէջ 36 աստիճան էր։ Խիստ տաք կ'ընէ նաև Անգարայի և մասնաւորաբար Իզմիրի մէջ, ուր չորս հոգի արեւահար դարձած են։ Ասոնցմէ մին մեռած է հիւանդանոցին մէջ։ Պալքաններու մէջ ալ անտանելի տաքեր կը տիրեն։

ՁՈՒԻՑԵՐԻՈՑ հանրապետութեան 645րդ տարեդարձին առթիւ առջի օր Զուիցերիոյ դեսպան Հանրի Մարթէն ընդունելութիւն մը սարքեց Թէրբեայի իր ապարանքին մէջ։

ԵՈՒԿՕՍԼԱՒ Իսթանպուլի ակումբը նախընթաց օր ընդունելութիւն մը սարքեց ի պատիւ քաղաքս գտնուող «Եատրան» զբօսանաւին սպաներուն և ուսանողներուն։ Այս առթիւ արտասանուած ճառերուն մէջ չեչտուեցաւ Թուրքեուկօսլաւ բարեկամութեան կարեւորութիւնը։ «Եատրան» երէկ ժամը 14ին Սեւ Ծով մեկնեցաւ։

ՊԵԼԿՐԱՏԻ սոխակը Պահրիյէ Հաչիչ, որ պիտի մասնակցի Կարմիր Մահիկի Քէրմէսին նախընթաց օր քաղաքս հասաւ։ Արուեստագիտուհին համբաւաւոր է «Այտա» և «Սալօմէ» օփէրաներու մէջ։

ՍՈՒՐԻՈՑ բարձր. քոմիսէր կոմս Մարթէլի համար կ'ըսուի որ այս շաբթու մէջ Անգարա պիտի գայ և Իսքէնտէրունի խնդրոյն մասին կառավարութեան հետ պիտի տեսակցի։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԻ զօրաւոր ցնցում մի տեղի ունեցած է առջի օրը ժամը 20.30ին Տէնիզլիի մէջ։ Կարեւոր չեն վնասները։

ԶՐՀԵՂԵԼը կարեւոր վնասներ պատճառած է Սըվազի և մերձակայ գիւղերուն մէջ։ Քարայուն գիւղին մէջ ցորենի և գարիի հունձքը փճացած է, 70 եզներ և 170 ոչխարներ երկու հովիւներով քշուած են ջուրերէն։ Ալբինարի մէջ ընկոյզի մեծութեամբ կարկուտ տեղացած է. 10 տուներ քանդուած և 16 հոգի անյայտացած են։ Ասոնցմէ, երկուքը մեռած վիճակի մէջ գտնուած են։

ԹԻՖԹԻԿԻ կարգ մը դէպքեր պատահած են հեղձուցիչ տաքերու հետեւանքով։ Ինչպէս յայտնի է, տիզանթէրիի դէպքեր ալ պատահած էին ասկէ առաջ։ Նախգուշական միջոցներ ձեռք առնուած են։

ԶԱՐՕ աղայի մահէն վերջ աշխարհի ամէնէն մեծ մարդը համարուող Եուսուֆ անուն սուրիացի մը Լիբանանի մէջ երիտասարդուհիի մը հետ ամուսնացած է։ Եուսուֆ 130 տարու է. զաւակ մը ունի 80 տարու։

ՀԱՅ ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՄԻՕՐԻՆԱԿ ԾՐԱԳՐԻ ԽՆԴԻՐԸ

Հայ դպրոցներու անօրէններ՝ Տիկին Գրիգորիսեան, Պ. Ց. Թ. Հինդլեան, Ա. Մեսրոպեան, Մ. Թաթարեան և Մ. Թորոսեանէ բաղկացած յանձնաժողովը, որուն կը նախագահէր կրթ. քննիչ Պ. Մէհմէտ Ալի, լրացուցած է իր աշխատանքը, որ էր հայ նախակրթարաններու ուսումնական և կարգապահական միօրինակութիւնը ապահովող ծրագիր մը պատրաստել։

Նոր ծրագրով ճշդուած են դպրոցներու զոց մնալիք օրերը, իւրաքանչիւր դասարանի կրթ. մակարդակը, լեզուներու ո՛ր դասարաններէն սկսիլը ևն.։ Գրեթէ անփոփոխ պահուած է ներկայ դրութիւնը։ Պատրաստուած ծրագիրն ու կանոնագիրը ներկայացուած է կրթ. իշխանութեան, վաւերացուելու համար։

Գերման նաւատորմին տարեդարձը

ԼՈՆՏՈՆ 3.— Գերման առաջին ընդծովեայ ծով իջեցման 30րդ տարեդարձին առթիւ «Մօրնինկ Փոսթ»ի նաւային խմբագիրը կը յայտնէ որ Գերմանիա մեծ թափ տուած է ընդծովեաներու շինութեան։

Յայտնելէ վերջ որ, Գերմանիա բացարձակ գաղտնի կը պահէ իր շինութեան ծրագիրը, խմբագիրը կ'ըսէ որ խաղաղութեան դաշնագիրը ստորագրելէ վերջ Գերմանիա մօտ 17 տարուան ընթացքին հարիւր ընդծովեայ շինեց։

Գերման ճարտարագէտները ընդծովեաներու շինութեան համար կը գործածուին ուրիշ ազգերու հաշուոյն։

Մուսոլինի աշնան պիտի այցելէ ԵԹՈՎՊԻԱ

ՆԷԿԻԻՍԻ ԲՈՒՌՆ ԽՕՍՔԵՐԸ

ԼՈՆՏՈՆ 3.— Հաւաստի աղբիւրէ կը հաղորդուի որ, Մուսոլինի մըտադիր է օդանաւով Եթովպիա երթալու աշնան սկիզբը երբ անձրեւները դադրին։

Ան պիտի այցելէ պատերազմի դաշտերը, Ատիս-Ապապա և Հարար։

ԼՈՆՏՈՆ 2.— Հռոմէ հասած հեռագրի մը համաձայն համաձայնութիւն մը գոյացած է Իտալ. գաղութային վարչութեան և Ճիպոթի երկաթուղիի Ֆրանս. ընկերութեան միջեւ ի մասին երկաթուղիի սակագոյներուն։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ԲՆԱԿԱՆՈՆ

ՀՌՈՄ 3.— Իշխանութիւնները կը հերքեն այն լուրը թէ՝ Տէսիկ զրաւուած է Բաս Սէյումի հրամատարութեամբ հապէշ գունդերու կողմէ, որու հետեւանքով 7000 հոգի սպաննուած են։ Կ'աւելցնեն որ կացութիւնը կատարելապէս բնականոն է արեւել. Ափրիկէի Իտալ. հողամասերու մէջ։

ԼՈՆՏՈՆ 2.— Նէկիւս «Սընտէյ քրոնիքլ» թերթի յայտարարած է որ, չէ հրաժարած իր երկրին անկախութեան պայքարէն և կազմած է մասնաւոր քոմիթէ մը, ապահովելու համար ուրիշ աղբիւրէ ելմտական օգնութիւնը, զոր մերժեց կատարել Ժընեւ։ Կայսրը աւելցուցած է որ ինք չպիտի մեռնի օտար հողի վրայ։

Ֆրանսացի երկու սաւառնորդներ մեռած

ՓԱՐԻԶ, 2.— Մանչի Ծովը առաջին անգամ օդանաւով մնցնող նշանաւոր սաւառնորդ Լուի Պլէրիօ մեռաւ։

ՓԱՐԻԶ, 3.— Թղթատարական սաւառնակը, որ Թուլուզի և Հարաւ. Ամերիկայի միջեւ սպասարկութիւն կը կատարէր Թուլուզէ մեկնելէ տասը վայրկեան յետոյ գետին իյնալով ջախջախուեցաւ։ Սաւառնորդը յայտնի դէմքերէն Կասթոն Ժէնին և անթէլի պաշտօնեան մեռաւ։

Հինգերու Խորհրդաժողովը

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԴԺՈՒԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԸ ՀԱՆԷ

«Տէյլի Թէլէկրաֆ»ի Պերլինի թղթակիցը կը հաղորդէ որ, ընդհանուր համոզումը այն է թէ Գերմանիա Խորհրդաժողովին մասնակցելու համար իր տուած լակոնական պատասխանով կը մերժէ կաչկանդուիլ իր արեւելեան սահմանազլուխներուն համար։

Կ'ենթադրուի որ, պահանջած է Պրիւքսէլի Խորհրդաժողովին օրակարգին ստայնմ պատրաստութիւնը։ Ասկէ զատ, Պերլին պնդած է օրակարգի մը խմբագրութեան դժուարութիւնը, տրուած ըլլալով որ Ֆրանսա զին. դաշնագրեր կնքած է ուրիշ պետութեանց հետ։

ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՂԻ ՄԸ

ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Եգիպտական համալսարանի միակ հայ ուսանող Պ. Յովհաննէս Քէշիշեան դեղագործական ճիւղէն յաջողութեամբ քննութիւնները անցուցած է, 34 ուսանողներու մէջ առաջինը հանդիսանալով։ Իբր վարձատրութիւն՝ Ընդհ. տնօրէնութեան կողմէ համալսարանական տներու կարգը դասուած է (ձրի ուսուցանելու իրաւունք)։

Ր. ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ որ ժամանակէ մը ի վեր Պոկոթայի (Գոլոմպիա) Մ. Նահանգաց հիւպատոսարանին մէջ՝ հերթորդ քարտուղարի և փոխհիւպատոսի պաշտօն կը վարէր, վերջերս փոխ-հիւպատոսի պաշտօնով փոխադրուած է Սան Փաւլօ՝ Պրազիլ։

ԿԻԻԼԱՊԻ ԿԻԻԼՊԻՆԿԵԱՆ հաստատութիւնը (Նիւ Եորք) 5000 տոլար ևս նուիրած է, յատկացուելու համար Պէյրութ, Կիլլապաչէն թաղի մէջ նոր տուներու շինութեան,

ՍԻԼԻՍԹՐԻի Ագգատընկալ գիւղին մէջ Թովիաս Թովմասեան անունն ունեւոր հայ երկրագործ մը սպաննուած էր մօտ ամիս մը առաջ. Անցեալ շաբաթ ձերբակալուած է սպաննիչը, որ Սալիհ անուն թուրք մըն է, տեղւոյն հիւանդածոցի գոնապանը։

Սա՛հի վրայ 65,000 լէյ գտնուած է. կը կարծուի թէ ընկերներ ունի։ Գողցուած գրոս 300000 լէյէ աւելի էր, կը գրէ «Արաղ»։

ՌՈՒՄԷՆ թերթերը գր գրեն թէ երիտասարդ եւ գրագէտ Պ. Հայկ Աքթէրեան ռումաներէն լեզուով սկսած է գրի առնել Շէյքսփիրի մասին ուսումնասիրութիւն մը, որ լոյս պիտի տեսնէ աշնան։

ՀԱՅ ՆԱՒԱՏՈՐՄԻՆ

ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ նախագահը երէկ Անգարայէ քաղաքս ժամանեց։

Աթաթիւրք Տէրինճէի կայարանը չոգեկառքէն իջնելով, նուամատոյցը մասնաւոր կերպով իրեն սպասող չոգեմակոյկը նստաւ իր հետեւորդներով և ուղղակի Ֆլորիա գնաց։

Աթաթիւրքի կ'ընկերանար ներքին գործավար Պ. Շիւրի Քայա եւ Լոնտոնի դեսպան Պ. Ֆէթֆի։

Այսօր վարչապետ Ըսմէթ Ինէօնիւի ժամանման կը սպասուի։

ՀԵՂՁՈՒԻՑԻՁ տաքերը կը շարունակեն տիրել Իսթանպուլի մէջ։ Երէկ, Գանտիլլիի դիտարանին տուեալներով, ջերմութիւնը չուքի մէջ 36 աստիճան էր։ Խիստ տաք կ'ընէ նաև Անգարայի և մասնաւորաբար Իզմիրի մէջ, ուր չորս հոգի արեւահար դարձած են։ Ասոնցմէ մին մեռած է հիւանդանոցին մէջ։ Պալքաններու մէջ ալ անտանելի տաքեր կը տիրեն։

ՁՈՒԻՑԵՐԻՈՑ հանրապետութեան 645րդ տարեդարձին առթիւ առջի օր Զուիցերիոյ դեսպան Հանրի Մարթէն ընդունելութիւն մը սարքեց Թէրբեայի իր ապարանքին մէջ։

ԵՈՒԿՕՍԼԱՒ Իսթանպուլի ակումբը նախընթաց օր ընդունելութիւն մը սարքեց ի պատիւ քաղաքս գտնուող «Եատրան» զբօսանաւին սպաներուն և ուսանողներուն։ Այս առթիւ արտասանուած ճառերուն մէջ չեչտուեցաւ Թուրք-Եուկօսլաւ բարեկամութեան կարեւորութիւնը։ «Եատրան» երէկ ժամը 14ին Սեւ Ծով մեկնեցաւ։

ՊԵԼԿՐԱՏԻ սոխակը Պահրիյէ Հաչիչ, որ պիտի մասնակցի Կարմիր Մահիկի Քէրմէսին նախընթաց օր քաղաքս հասաւ։ Արուեստագիտուհին համբաւաւոր է «Այտա» և «Սալօմէ» օփէրաներու մէջ։

ՍՈՒՐԻՈՑ բարձր. քոմիսէր կոմս Մարթէլի համար կ'ըսուի որ այս շաբթու մէջ Անգարա պիտի գայ և Իսքէնտէրունի խնդրոյն մասին կառավարութեան հետ պիտի տեսակցի։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԻ զօրաւոր ցնցում մի տեղի ունեցած է առջի օրը ժամը 20.30ին Տէնիզլիի մէջ։ Կարեւոր չեն վնասները։

ԶՐՀԵՂԵԼը կարեւոր վնասներ պատճառած է Սըվազի և մերձակայ գիւղերուն մէջ։ Քարայուն գիւղին մէջ ցորենի և գարիի հունձքը փճացած է, 70 եզներ և 170 ոչխարներ երկու հովիւներով քշուած են ջուրերէն։ Ալբինարի մէջ ընկոյզի մեծութեամբ կարկուտ տեղացած է. 10 տուներ քանդուած և 16 հոգի անյայտացած են։ Ասոնցմէ, երկուքը մեռած վիճակի մէջ գտնուած են։

ԹԻՖԹԻԿԻ կարգ մը դէպքեր պատահած են հեղձուցիչ տաքերու հետեւանքով։ Ինչպէս յայտնի է, տիզանթէրիի դէպքեր ալ պատահած էին ասկէ առաջ։ Նախգուշական միջոցներ ձեռք առնուած են։

ԶԱՐՕ աղայի մահէն վերջ աշխարհի ամէնէն մեծ մարդը համարուող Եուսուֆ անուն սուրիացի մը Լիբանանի մէջ երիտասարդուհիի մը հետ ամուսնացած է։ Եուսուֆ 130 տարու է. զաւակ մը ունի 80 տարու։

ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՂԻ ՄԸ

ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Եգիպտական համալսարանի միակ հայ ուսանող Պ. Յովհաննէս Քէշիշեան դեղագործական ճիւղէն յաջողութեամբ քննութիւնները անցուցած է, 34 ուսանողներու մէջ առաջինը հանդիսանալով։ Իբր վարձատրութիւն՝ Ընդհ. տնօրէնութեան կողմէ համալսարանական տներու կարգը դասուած է (ձրի ուսուցանելու իրաւունք)։

Ր. ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ որ ժամանակէ մը ի վեր Պոկոթայի (Գոլոմպիա) Մ. Նահանգաց հիւպատոսարանին մէջ՝ հերթորդ քարտուղարի և փոխհիւպատոսի պաշտօն կը վարէր, վերջերս փոխ-հիւպատոսի պաշտօնով փոխադրուած է Սան Փաւլօ՝ Պրազիլ։

ԿԱՐՈՒԶԵԻԻ ՓԱՓԱԶԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ՀՈՒՆՁՔԸ

Մէջտեղը՝ Արուեստագիտուհին՝ Տիկ. Փափազեան, շրջապատուած իր ընթացաւարտներով։

'ՓԱՐԻԶ,

ԼՈՒԾՈՂԱԿԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ

Առողջ մնալու առաջին պայմանը՝ պնդութիւն չունենալն է։ Ակիքներու կանոնաւորաբար ամէն օր պարպումը արեան մէջի թոյները կը վանէ։

Գիտութեան ամենավերջին հրաշալիքը եղող «Փարիզ» բուսական դեղահատերը պատրաստուելէն ի վեր, աղային, մետաղային դեղահատերը և գարշահոտ իւղերը հրապարակէն քաշուեցան։

Խիթ չտալու և Ջնասակար չըլլալու համար, 10-80 տարեկաններ կը գործածեն։ Հարցուցէք ձեր բժիշկին, սիրով պիտի յանձնարարէ։ Ամէն ոք կը ճանչնայ. գործածողը այլեւս ուրիշ նիւթ չի գործածեր։

ՏՈՒՓԸ 15 ՂՐՈՒՇ է

Ամէն դեղարան կը գտնուի

Այրի տիկին Ագապի Պալեան և զաւակները՝ իրենց խորին չնորհակալութիւնները կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք հաճեցան անձամբ կամ գրով, ցաւակցութիւն յայտնել ՏԻՄԱՐ ԿԱՐԱՊԵՏ ՊԱԼԵԱՆԻ մահուան առթիւ։

Տ. ՏԱՆՏՕՐԻԱ

Ցուղարկաւորութեան կազմակերպիչ հաստատութիւն

Հիմնուած 1889ին

Պէյօղլու, Ասմալը Մէսճիտ թիւ 20

Հեռաձայն 41630

Ցուղարկաւորութեան ամէն գործ կը սանձնենք. Մեր ապրանքները լաւագոյն և ժամանակին են. 40 տարիէ ի վեր մեր աշխատանոցներուն մէջ կը պատրաստուին։ Կը տրամադրենք դագաղներ, ծաղկեպսակներ, դագաղակիրներ, կը կատարենք ձեւակերպութիւններ, կը պատրաստենք մահակներ ու մահարձաններ։

Գիշերային սպասարկութիւն Թէքքէն, Պալքօն Զրքմաղ փողոց։

Հեռաձայն 44031

Դագաղակիր օթօներ 3 ասկիէն սկսեալ

ԳՐԻԳՈՐ ԻԶՄԻՏԼԵԱՆ

ԴԵՐԶԱԿ

Փարիզէն վերադարձած ըլլալով, կը ծանուցանէ իր յարգելի յաճախորդներուն թէ՝ յետ այսու այրերու ամէն տեսակ հագուստներ և վերարկուներ, ինչպէս նաև կիներու յատուկ թայեէօր և քլասիք մանթօներ պիտի պատրաստուին իր աշխատանոցին մէջ, փարիզեան ամենավերջին նորաձեւութեամբ։

ՀԱՍՑԷ.— Քարաքէօյ, Թիւնէլի կից, Մէրթէպանի փողոց, Հուլուսի պէյ խան, թիւ 1—2։ Հեռաձայն՝ 41098։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ

ԿԱՇԱՌԱԿԱՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆԱՑ

Անգլիական եւ ուրիշ ամէն տեսակ առաջնակարգ կերպասներ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՀԱՐԱՃԱՃԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 36

Մեր վաճառատունէն առեւտուր ընողները բացառապէս կրնան վստահ ըլլալ թէ երբեք չպիտի խաբուին, որովհետեւ մեր անշեղ եւ անյեղլի սկզբունքն է՝

ՊԱՏՈՒԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ եւ ԲԻԶՈՎ ԳՈՇԱՆԱ

ՀԱԼԷ ՕՓԷՐԷԹԻ ԽՈՒՄԲԸ

Այսօր, գիշերը ժամը 21.45ին

ԹԱՔՍԻՄԻ ՊԱՐՏԷԶԻՆ ՄԷՋ

Տէնիզ Հավասը

Մեծ օփէրէթը

Ամէն շաբաթ կը փոխուին օփէրէթները

Նախապէս ճշդել տուէք ձեր սեղանները

Հրապարակ ելաւ

ՆՈՐ ՅՈՅՍ Շաբաթերթին

66ՐԴ ԹԻՒԸ

ՀՈՒ ԵՒ ԱՅԼԱԶԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՄԲ

Փնտռեցէք ամէն կողմ

ՏԻԿԻՆՆԵՐ ՕՐԻՈՐԴՆԵՐ

Կ'ՈՒՋԷ՞Ք ՈՐ ՁԵՐ ԳՈՒԼՊԱՆԵՐԸ ՄՆԱՆ

ՄԻՇՏ ՆՈՐ

ՄԻՇՏ ՆՈՒՐԲ

ՄԻՇՏ ՓԱՅԼՈՒՆ

Գործածեցէք ՖՕՌԹԻՊԱ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՆԻՒԹԸ

զոր քսելով ձեր գուլպային մայելու հաւանականութիւն ունեցող տեղերը, կատարելապէս ապահոված կ'ըլլաք անոր տոկունութիւնը։

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ. — Մ. ՊԱՐՈՆԵԱՆԻ

Փնտռել բոլոր մեծ դեղարաններուն և արդուզարդի իրեղէն վաճառող խանութներուն մէջ։

ԳՐԱՃԱՐՈՒԹԻՒՆ

սորվիլ փափաքող օրիորդի մը և պարոնի մը պէտք կայ։ Պայման է լաւ թուրքերէն և հայերէն գիտնալ, ինչպէս նաև պարկեշտութիւնը երաշխաւորուած։ Դիմել՝ Ղալաթիա, Թիւնէլի քով, Պիլլուր փողոց թիւ 10 Արթուն ապարան։

GRIPIN

Միշտ ԿՐԻՓԻՆ

ԿՐԻՓԻՆ ԿՐԻՓԻՆ

— Այո՛, տօքթօր, Ֆաշիզմը առնելէ յետոյ, ցաւերս մեղմացան և հարբուխս անցաւ։ Հիմա կատարելապէս առողջ կը զգամ ինքզինքս։

Հրաշալի դեղը որուն կ'ակնարկեմ այս կիներ

«Կրիփի՛ն»ն է

Ի նպաստ Գրաշարներու Միութեան

ԾՈՎԱՑԻՆ ՊՏՈՅՏ

ԴԷՊԻ ՎՈՍՓՈՐ ԵՒ ԿՂԶԻՆԵՐ

8 ՕԳՈՍՏՈՍ ԺԱՄԸ 15ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ԺԱՄԸ 24

(Շիրէքը խայրիէի 67 թիւ տոգենաւով)

Այս զբօսանքին մասնակցիլ քաջալերել պիտի ըլլայ գրաշարները որոնց աշխատանքով կը հրատարակուին գիրքերը, թերթերը և հանդէսները։

Ամփոփոխ վճիռ մը

RADYOLIN

ակռայի խիւսի գործածութիւնը կրնշանակէ

ձերմակ, փայլուն եւ առողջ ակռաներու տէր ըլլալ։

Ձեր բերանը բացեցէք, ցուցեցէք ձի մարդ

Գործածեցէք միմիայն ՌԱՏԻՕԼԻՆԸ։

Հարբուխի, հազի, շունչի նեղութեան չեն բռնուիր, իրենց ձայները չեն մարիր, ինչերակները չեն հիւանդանար, կոկորդնին չի ցաւիր։

ՖՐԱԹԵԼԼԻ ՍՊԵՐՔՕ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա. Զինիլի Բըխթըմ խան Ա. յարկ, թիւ 93. 95, 97։ Թէլէֆոն 44792։

«Հոլանտական Շոգենաւային Ընկ.»

ԱՄՍԹԷՐԴԱՄ

Արտածման սպասարկութիւն

Մօտաւոր մեկնումներ դէպի Անվէրս, Ռոթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համպուրկ։

Ulysses այժմ Պոլսոյ մէջ
Orestes բեռ կ'առնէ Օգոստ. 17-23

Գետերու վրայ մասնաւոր շոգենաւային սպասարկութիւն. Հռենոսի և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները։

Ներածման սպասարկութիւն Ամսթէրտամէն կ'սպասուին

Crestes Օգոստ. 8ին
Ամսթէրտամէն մօտալուտ մեկնումներ
Ganymedes Յուլիս 29ին
Hermes Օգոստ. 12ին

Nippon Yusen Kaisha Tokyo

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի սպասարկութիւն Եօքոհամայի, Քօպի, Տէյրէնի, Զինկ-Թասյի, Շանկհայի, Հոնկ-Քոնկի, Ինկաբուրի, Գոյսմպոյի, Սուէզի, Բոսթ Սայիտի, Պէյրութի և Պոլսոյ միջև։

Պիրէոն, Մարսիլիա, Պարչէլոնա, Վալէնսիա, Լիվրբուլ և Կլասքօ։

Durban Maru » Օգոստ. 19ին
delagoa » Սեպտ. 19ին

Compagnia Italiano Turismo

Իտալական Թուրիզմօ (CIT) Նաւային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, շոգենաւերու եւ օդանաւերու տոմսակներ աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար։

Զրի տեղեկութիւններ կը հայթայթէ, կ'ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պակաժներու առաքումներով ապահովութիւնը կ'սատանձնէ։

Հարիւրին 50 զեղչ իտալական երկաթուղիներու վրայ։

Դիմել ՖՐԱԹԵԼԼԻ ՍՊԵՐՔՕ Կալաթա, Զինիլի Բըխթըմ խան,

Ընկերութիւնը որ Սիթ ընկերութեան ներկայացուցիչն է, Եւրոպայի բոլոր քաղաքներու համար կուտայ երկաթուղիի տոմսակներ և խառն տոմսակներ ծովային ցամաքային Պոլիս-Փարիզ և Պոլիս-Լոնտոն գիծերու համար։

ԼՈՅՏ ԹՐԻԷՍԹԻՆՕ
LLYOD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ՔԻՐԻՆԱԼ

Ուր. 31 Յուլիս ժամը 9ին Զալաթիոյ քարափէն դէպի Փիրէ, Պրենտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթէ։

ԳԱՄԲԻՏՈՅԼԻՕ

Շբ. 1 Օգոստ. ժամը 17ին դէպի Պուրկազ, Վառնա, Գոնսթանցա, Սուլինա, Կալաց Իպրայիլ, Սուլինա, Գոնսթանցա, Վառնա, Պուրկազ։

ՖԷՆԻՍԻԱ

Շբ. 1 Օգոստ. ժամը 17ին դէպի Սելանիկ, Միտիլլի, Իզմիր, Փիրէ, Փաթրաս, Պրենտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթէ.

ԱՍԻՐԻԱ

Եչ. 5 Օգոստ. ժամը 17ին դէպի Պուրկազ, Վառնա, Գոնսթանցա, Սուլինա, Կալաց, Իպրայիլ։

ՄԷՐԱՆՕ

Եչ. 6 Օգոստ. ժամը 17ին դէպի

DEUTSCHE LEVANTE LINE HAMBOURG

Կանոնաւոր երթեւեկ Համպուրկի, Գրէմի. Անվէրսի. Տէօնցէրքի Պոլսոյ, Սեւ ծովու միջև և վերադարձ։ Համպուրկէն, Գրէմէնէն Անվէրսէն և Տէօնքէրքէն Պոլիս օգտուած շոգենաւեր.—

Bochum կը հասնի Օգս. 5ին
Achaia » » 10ին
Ithaka » » 17ին
Iserlohn » » գալ.

Մօտակայ մեկնումներ Պուրկազ, Վառնա, Գոնսթանցա
Bochum բեռ կ'առնէ Օգս. 5.
Iserlohn » » » 17.

Մօտակայ մեկնումներ Պոլսէն դէպի Համպուրկ Անվէրս և Ռոթէրտամ

Chios այժմ հոս կը դտնուի 7.
Achaia բեռ կ'առնէ Օգս. 11.
thaka » » 15.
Heraclea » » 19.
Derindje » » 19.

ՕԴԱՑԻՆ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

«ԿՐԱՖ ՑԷՊԷԼԻՆ»ով

Ուղղակի քօնէսիոնմաններ և ճամբու տոմսակներ, աշխարհի բոլոր նաւահանգիստներուն համար։

Hambourg-Amerika Line, Nordeutscher Lloyd et de la Hambourg-Suamerikanisch Damp-Schiffahrts Gesellschaft.

Ամէն կարգի տեղեկութիւններ համար դիմել շոգենաւային գործակատեսան Մ. Մ. Լասքէր Սրլկէրման և Ընկ., Զալաթա Ցովակիմեան խան, հեռ. 44647։

ԱԲՈՒ ԼԱԼԱ ՄԱՀԱՐԻ

Հեղինակ՝ Ա. ԻՍԱՀԱԿԵԱՆ

Հրատ. «Մշակոյթ» գրատան

Գեղեցիկ տպագրութիւն

Գին 25 դրշ.

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCİYAN

Basıldığı yer
ARTUN Basımevi: Galata Büyükdere sokak No. 10

Փիրէ, Նափոլի, Մարսիլիա, Նոր։

ԳԱԼՏԷԱ

Եչ. 6 Օգոստ. ցամը 17ին դէպի Գավալա, Սելանիկ, Փիրէ, Փաթրաս, Պրենտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթէ։

ՃԷԼԻՕ

Ուր. 7 Օգոստ. ժամը 9ին Զալաթիոյ քարափէն դէպի Փիրէ, Պրենտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթէ։

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար դիմել Թրիէսթինոյի ընդհ. Գործակատեսան. Մէրքէզ. Բըխթըմ խան Կալաթա, Թէլէֆոն 44877 8 9 կամ Բերայի ճիւղը Կալաթա Մէրքէզ թէլ. 44656։

Գործակալութիւնս հոլանտական շոգենաւային ընկերութեան մասնաճիւղ եւ կապ պահելով հոլանտական ընկերութեանց հետ պատրաստ է «Աշխարհի բոլոր նաւահանգիստներու» համար ապրանքներ ընդունելու և փոխարէն ուղղակի քօնոսամենտ։

ՄԻՇԷԼ ԶԷՎԱՔԻՕ

ԻԶԱՊՕ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

ԻԷ.

ԺԱԳՄԷՆ ԿՐԷՆԿՕՆԷՐ

Սուր կրելու պատճառը այն է որ թագաւորը մասնաւոր հրովարտակով արտօնութիւն տուած է ատոր։ Բոլոր սրտովս շնորհակալութիւն կը յայտնեմ ձեզ դիս ձեր բնակարանին մէջ ընդունելնուդ համար, որքան որ ես անծանօթ եմ ձեզի։ Ու հիմա գիտցէք որ ես Սէն-Փոլ Ապարանքէն կուգամ։

— Ո՛հ, Հիւթրլօնի ուրուականը, ըսաւ միտքէն Բասավան մռայլ։

Այդ պահուն Թիպօ սեղանին վրայ կը դնէր երկու գաւաթ և չիշ մը, զոր նուիրական առարկայի մը նման հազար յարգանքներով բերած էր։

— Վարպետը լը Բուանկոը, ըսաւ ասպետը, ասիկա իմ հաչիւս մէջ գրեցէք։

Կրէնկէօր չարժուիր մը ըրաւ, բայց չպնդեց։

Թիպօ իր կեանքին մէջ առաջին անգամ ըլլալով, գրեթէ ցաւագին ծամածութիւն մը ունեցաւ, և դուրս ելաւ ըսելով. Ա՛լ կործանած եմ։

Վար իջաւ և ուղղակի գնաց խոհանոցը, ուր պատէն կախուած էր պատկեր մը՝ ներկայացնող յուղարկաւորութեան հանդէս մը։ Ատիկա յուղարկաւորութիւնն էր Վարկին, զոր կը թաղէին խպառ։ Արդ, վարպետ Թիպօ մեխամաղիկ դէմքով մը վար առաւ այդ պատկերը և ըսաւ.

— Պահեցէք ասիկա մինչեւ լաւագոյն օրերը։ Հիմակուհիմա տիար Վարկը յարութիւն առաւ։

Այդ պահուն ժաղմէն Կրէօկոնէօ և Բասավանի ասպետը դէմ դէմի նստան, նշանաւոր նեկտարը ունենալով իրենց մէջտեղ։

— Պարո՛ն ասպետ, ըսաւ Կրէնկոնէօր, ինչպէս կը տեսնէք ես թագաւորին բարեկամն եմ։

— Ե՛ս ալ, ըսաւ Բասավան։ Ատիկա կը զարմացնէ՞ ձեզ։

— Բայց այո՛, ճշմարիտ Աստուած։ Ես կը կարծէի միակ բարեկամը եղած ըլլալ խենդին։ Եւ այս պատճառաւ է որ չատեր քիչ մը խենդ է կ'ըսեն ինծի համար։ Այդպէս ըսողները իրաւունք ունին։ Բարեկամութիւնը, ազնուականս, խիստ թանկագին է։ Ըլլալ բարեկամը զօրաւոր իշխանի մը՝ որ դրամ, պատիւ, բարձր դիրքեր կրնայ տեղափոխել՝ ինչ լաւ բան է։ Բայց ըլլալ բարեկամը խեղճ թագաւորի մը, զոր ամէն ոք կը դաւաճանէ, որուն իր սպասաւորներն անգամ կռնակ կը դարձնեն, ատոր համար խենդ պէտք է ըլլալ։ Միթէ զո՞ւք ալ...

— Խե՞նդ եմ, ըսաւ պաղ չեչտով մը, ասպետը։ Եթէ ուզեմ խենդ կ'ըլլամ։ Ըսի թէ թագաւորին բարեկամն եմ, և ատոր համար պատճառներս ունիմ։ Յետո՞յ։

— Բարեկա՛մ, ըսաւ Կրէնկոնէօր, դուք խօսելակերպ մը ունիք, որ ճիշդ սիրտիս կ'ուղղուի։ Կը տեսնեմ, ազնուականս, կը տեսնեմ որ դուք ունիք Ոգիսեւսի խոհեմութիւնը և Իասի ուժը...

— Ո՞վ են այդ պարոնները։

— Քաջ ազնուականներ՝ որոնց չահատակութիւնները կը պատմէ մեզ Հոմերոս։ Ա՛հ, դուք թագաւորին բարեկա՞մն էք։ Եւ համակրելի դէմք մը ունիք։ Դուք նուաճեցիք Թիպօ լը Բուանկոն և նախատեցիք Պուռկոնեի դուքսի չորս պահապան չուները՝ արքայորէն վարուելով անոնց հետ, առանց տասը փարա ուներնալու գրպաններդ։ Ու հիմա գործերը կը փոխուին...։ Պարո՛ն ասպետ, ներեցէք ինծի որ հոս եկած եմ զէշ նպատակներով և խօսելու համար ձեզի հետ բոլորովին ազատօրէն, իբրեւ ձեզի համակիչ։

Ու ժաղմէն Կրէնկոնէօր ասպետը ողջունեց մեծ ազնուականութեամբ մը, որուն պիտի հիանար նոյնինքն արքայորդին։

Բասավան հետաքրքրութեամբ կը քննէր իր մտացի մարդը։

— Վարպետ Կրէնկոնէօր, ըսաւ, ես ինծի համար կը նկատեմ քաջ ու մտացի բոլոր մարդիկը։ Նոյնիսկ եթէ մուրացիկ եղած ըլլայ անիկա։ Ձեր այն խօսքին թէ դէշ նպատակներ ունիք՝ սպասեմ որ ատոնք բացատրէք ինծի, որպէս զի պատրաստ նամ թէ պէտք է ներե՞մ ձեզ, թէ ոչ պատրաստ դուրս նետեմ։

— Այնպէս մի՛ ընէք, ճշմարիտ Աստուած։ Ինչպէս Թրիւիի նշանաստակը կոտրեմ, և այն վարպետ Թիպօ բնաւ չպիտի ներէ ձեզ։ Ինչպէս դանէք ատիկա։

— Թիպօ լը Բուանկոը՞ն։

— Ո՛չ։ Սա գինին, նեկտարը։

— Տանելի, ըսաւ Բասավան պաղ չեչտով մը։

(Շար.)